

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A5-0034/2001

30 januari 2001

VERSLAG

over de in het voorjaar van 2001 te houden Europese Raad: het proces van Lissabon en de te volgen koers

(2000/2280(INI))

Economische en Monetaire Commissie

Rapporteur: Hans Udo Bullmann

Rapporteurs voor advies*:

Luigi Cocilovo, Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

(* versterkte "Hughes"-procedure

INHOUD

	Blz.
(*) versterkte "Hughes"-procedure	3
PROCEDUREVERLOOP	4
ONTWERPRESOLUTIE	5
TOELICHTING	13
ADVIES VAN DE COMMISSIE WERKGELEGENHEID EN SOCIALE ZAKEN	19
ADVIES VAN DE COMMISSIE CULTUUR, JEUGD, ONDERWIJS, MEDIA EN SPORT	25

(*) versterkte "Hughes"-procedure

PROCEDUREVERLOOP

Op 18 januari 2001 deelde de Voorzitter van het Parlement mede dat de Economische en Monetaire Commissie toestemming was verleend tot opstelling van een initiatiefverslag, overeenkomstig artikel 163 van het Reglement, over de in het voorjaar van 2001 te houden Europese Raad: het proces van Lissabon en de te volgen koers (Mededeling van de Commissie over structurele indicatoren) (COM(2000) 594) en dat de Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie, de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, de Commissie regionaal beleid, vervoer en toerisme en de Commissie cultuur, jeugd, onderwijs, media en sport waren aangewezen als medeadviserende commissies (2000/2280(INI)).

Op dezelfde vergadering maakte de Voorzitter van het Parlement bekend dat de medeadviserende Commissie werkgelegenheid en sociale zaken betrokken wordt bij de voorbereiding van het verslag overeenkomstig de versterkte Hughes-procedure.

De Economische en Monetaire Commissie benoemde op haar vergadering van 6 november 2000 Hans Udo Bullmann tot rapporteur.

De commissie behandelde het ontwerpverslag op haar vergaderingen van 22 november 2000, 8 en 9 januari 2001 en 24 januari 2001.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met algemene stemmen bij 1 onthouding haar goedkeuring aan de ontwerpresolutie.

Bij de stemming waren aanwezig: de leden Christa Randzio-Plath, voorzitter; José Manuel García-Margallo y Marfil, ondervoorzitter; Hans Udo Bullmann, rapporteur; Richard A. Balfe, Luis Berenguer Fuster, Pervenche Berès, Georges Berthu (verving Liam Hyland), Renato Brunetta (verving José Javier Pomés Ruiz), Ingo Friedrich (verving Alejandro Agag Longo), Carles-Alfred Gasòliba i Böhm, Robert Goebbels, Lisbeth Grönfeldt Bergman, Pierre Jonckheer, Othmar Karas, Giorgos Katiforis, Piia-Noora Kauppi, Gorka Knörr Borràs, Alain Lipietz, Astrid Lulling, Thomas Mann (verving Alain Madelin), Ioannis Marinou, Simon Francis Murphy, Fernando Pérez Royo, John Purvis (verving Jonathan Evans), Alexander Radwan, Bernhard Rapkay, Amalia Sartori, Olle Schmidt, Peter William Skinner, Charles Tannock, Marianne L.P. Thyssen, Helena Torres Marques, Bruno Trentin, Jaime Valdivielso de Cué (verving Christoph Werner Konrad), Theresa Villiers en Karl von Wogau.

De adviezen van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken en de Commissie cultuur, jeugd, onderwijs, media en sport zijn bij dit verslag gevoegd; de Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie heeft op 24 januari 2001 besloten geen advies uit te brengen en de Commissie regionaal beleid, vervoer en toerisme heeft op 23 januari 2001 besloten geen advies uit te brengen.

Het verslag werd ingediend op 30 januari 2001.

De termijn voor de indiening van amendementen wordt bekendgemaakt in de ontwerpagenda voor de vergaderperiode waarin het verslag wordt behandeld.

ONTWERPRESOLUTIE

Resolutie van het Europees Parlement over de in het voorjaar van 2001 te houden Europese Raad: het proces van Lissabon en de te volgen koers (2000/2280(INI))

Het Europees Parlement,

- in overweging van de conclusies van de buitengewone Europese Raad van 23/24 maart 2000 in Lissabon en de Europese Raad van 19/20 juni 2000 in Santa Maria da Feira,
 - in overweging van de conclusies van de Europese Raad van 7/10 december 2000 in Nice, met name voor wat betreft de Europese sociale agenda,
 - gezien de mededeling van de Commissie over structurele indicatoren (COM(2000) 594¹),
 - onder verwijzing naar zijn resolutie van 15 maart 2000 over de bijzondere Europese Raad van 23/24 maart 2000 in Lissabon²,
 - onder verwijzing naar zijn resoluties van 18 mei 2000³ en 24 oktober 2000⁴ over de aanbevelingen van de Commissie voor de algemene economische richtsnoeren van het economisch beleid van de lidstaten en de Gemeenschap en voor de Europese werkgelegenheidsrichtsnoeren van de lidstaten en de Gemeenschap,
 - gelet op artikel 163 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Economische en Monetaire Commissie en de adviezen van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken en de Commissie cultuur, jeugd, onderwijs, media en sport (A5-0034/2001),
- A. er nogmaals op wijzend dat de Europese Raad op de Top van Lissabon overeenstemming heeft bereikt over de strategische doelstelling de Europese Unie om te vormen tot de meest concurrentiekrachtige en dynamische kenniseconomie ter wereld, die in staat is tot duurzame groei, volledige werkgelegenheid en grotere sociale cohesie,
- B. overwegende dat de Europese Raad, ten einde de tenuitvoerlegging van deze strategie doelmatiger te controleren, heeft besloten ieder voorjaar een buitengewone voorjaarstop te organiseren over de vooruitgang die is geboekt ten aanzien van de economische en maatschappelijke situatie in de Europese Unie en de lidstaten,
- C. overwegende dat uitsluitend een gezond beleid op basis van een aanpak in het kader waarvan economische hervorming, werkgelegenheids- en sociaal beleid elkaar aanvullen, met cumulatieve winst voor ieder van deze beleidsvormen en met volledige inachtneming

¹ PB C 337 van 29.12.2000, blz. 164.

² PB C 377 van 29.12.2000, blz. 164.

³ PB C nog niet gepubliceerd.

⁴ PB C nog niet gepubliceerd.

van de milieuaspecten, ten volle gebruik zal maken van de economische mogelijkheden waarover Europa op de lange termijn beschikt op weg naar een uiterst vernieuwende en op kennis gebaseerde economie,

- D. overwegende dat het, gezien de huidige economische kansen en de nog steeds solide en veelbelovende vooruitzichten voor de toekomst, van wezenlijke betekenis is het Europese beleid van een effectief functionerende Eurozone, de schepping van meer geschoolde banen, het in evenwicht brengen van de processen van marktintegratie, liberalisering en flexibilisering voort te zetten en anderzijds betere voorwaarden voor overheids- en particuliere investeringen te scheppen,
- E. overwegende dat gezonde overheidsfinanciën, structurele hervormingen, deregulering, een lagere belastingdruk en een gunstig klimaat voor de ontwikkeling van het midden- en kleinbedrijf de fundamentele zijn voor de opbouw van de meest dynamische en concurrentiebestendige zone in de wereld, met een duurzame ontwikkeling, volledige werkgelegenheid en een grotere maatschappelijke cohesie,
- F. overwegende dat de Europese Raad de Commissie heeft verzocht een lijst van structurele indicatoren in te dienen om te worden gebruikt voor het overeengekomen ijkingsproces en om op basis daarvan voor de voorjaarstop een samenvattend verslag op te stellen over de wijze waarop de "strategie van Lissabon" momenteel gestalte krijgt,
 - 1. spreekt zijn waardering uit voor het feit dat de in Lissabon uitgezette koers wordt voortgezet, aangezien daarmee stimulering van de economie wordt beoogd ter bevordering van de sociale cohesie, werkgelegenheid en economische hervormingen, waardoor in Europa betere leef- en werkomstandigheden worden geschapen;
 - 2. is van mening dat doelstelling van Lissabon voor de Unie in het nieuwe millennium een van de belangrijkste uitdagingen is, daar zij een combinatie vormt van economisch, werkgelegenheids- en sociaal beleid om te kunnen inspelen op de veranderende behoeften van de Europese samenleving; stelt zich op het standpunt dat deze aanpak moet leiden tot een evenwichtige beleidsmix waarbij vooruitgang in iedere beleidssector wederzijds steun biedt;
 - 3. is van oordeel dat de nieuwe open coördinatiemethode op basis van vaste richtsnoeren, kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren, benchmarks en zowel op Unie- als op nationaal en regionaal niveau te treffen maatregelen, gecombineerd met een adequate controle op de resultaten en de noodzakelijke wetgevingsinstrumenten, de juiste manier is om een grotere convergentie in de richting van de hoofddoelen van de EU te bewerkstelligen door middel van hoogwaardige kwaliteitsnormen en om de in Lissabon overeengekomen strategie ten uitvoer te leggen;
 - 4. spreekt zijn volledige steun uit voor het initiatief om ieder jaar een buitengewone voorjaarstop te houden in het kader waarvan vooral aandacht wordt besteed aan de vooruitgang ten aanzien van de economische en sociale situatie in de Europese Unie en de lidstaten, de basiselementen voor de opbouw van Europa;
 - 5. benadrukt dat het nog steeds van essentieel belang is dat de hoofddoelstelling van

volledige werkgelegenheid wordt bereikt met behulp van macro-economische stabiliteit en te stimuleren groeifactoren, maar erkent dat er tussen de lidstaten en binnen de doelgroepen essentiële verschillen bestaan; verwacht van de Europese Unie en de lidstaten dat zij op de Top van Stockholm een koers uitstippelen voor ambitieuze doelstellingen op middellange termijn en voor een spoedig en voor iedereen merkbaar gestegen werkgelegenheidspercentage;

6. benadrukt dat tijdens de jaarlijkse voorjaarstoppen de resultaten van een Europees coördinatiebeleid concreet met voorbeelden en gegevens moeten worden onderbouwd, zodat de meerwaarde van Europees beleid inzake economische hervormingen, volledige werkgelegenheid en sociale integratie voor de bevolking wordt verduidelijkt, bijvoorbeeld via investeringen in de informatiemaatschappij, in infrastructuurprojecten van gemeenschappelijk belang, in de beroepsopleiding en in de omschakeling van een passief naar een actief arbeidsmarktbeleid; onderstreept in dit verband het nut van Europese economische rapportage;
7. spreekt zijn waardering uit voor het Commissievoorstel het te laten bij een beperkt aantal van 28 structurele indicatoren in vier verschillende sectoren (werkgelegenheid, innovatie, economische hervorming en sociale cohesie) plus zeven algemene economische achtergrondindicatoren; dringt voor de toekomst echter aan op meer kwalitatieve indicatoren ter eventuele ondersteuning van een diepgaande kwalitatieve evaluatie van de economische en sociale toestand;
8. erkent dat de structurele indicatoren en het jaarlijks syntheseverslag zelf slechts instrumenten zijn ter ondersteuning van de permanente evaluatie van de vorderingen bij het in Lissabon ingeleide politieke proces van beleidsintegratie en dat het proces zelf vraagt om een geïntegreerde beleidsanalyse waarvoor een modulair-statistisch systeem moet worden ontwikkeld omdat een lijst met afzonderlijke structurele indicatoren niet volstaat;
9. gaat ervan uit dat de Europese Raad, de Europese Commissie, alsmede de desbetreffende raden van vakministers en de lidstaten de jaarlijkse voorjaarstop voorbereiden en daarbij ten volle rekening houden met de volledige toezeggingen die in Lissabon zijn gedaan en zullen vasthouden aan een ambitieus opgezet analytisch en programmatisch kader - met een centrale voorbereidende rol voor de Commissie - onderbouwd met statistisch relevante indicatoren voor doelstelling en evaluatie;
10. benadrukt het belang van permanente bijwerking van alle indicatoren;
11. onderstreept dat de administratieve rapportage over voortgangsindicatoren moet worden aangevuld met onafhankelijke, op onderzoek gebaseerde, vergelijkende gegevens over de kwaliteit van de indicatoren;
12. spreekt zijn waardering uit voor de vooruitgang die is geboekt met betrekking tot de tenuitvoerlegging van maatregelen op het gebied van economische en structurele hervormingen, met inbegrip van met name het actieprogramma inzake financiële dienstverlening en de aanpassing van nieuwe technologische uitdagingen; dringt erop aan dat alle nog uit te voeren maatregelen waartoe in Lissabon de aanzet is gegeven op weg naar een economisch en sociaal langetermijnmodel voor de Europese Unie, waarbij de nadruk valt op concurrentievermogen en sociale cohesie, binnen de vastgestelde termijnen

ten uitvoer worden gelegd;

13. roept met name de grote lidstaten op eindelijk werk te maken van de hoogst noodzakelijke economische hervormingen die veel van de kleine lidstaten reeds met succes hebben doorgevoerd, temeer daar het economisch tij thans gunstig is;
14. gaat ervan uit dat eveneens veel aandacht wordt geschonken aan demografische ontwikkelingen, aangezien totaal vruchtbaarheidspercentage, netto migratie en indeling van de bevolking naar leeftijdsgroepen van doorslaggevend belang zijn voor de bepaling van economische en sociale doelen; relevante nationale en Europese wetgevingskaders voor de modernisering van pensioenregelingen, met inbegrip van wettelijke, fiscale, verzekerings- en sociale aspecten moeten worden ontwikkeld en zo spoedig mogelijk op Europees en nationaal niveau ten uitvoer gelegd; in het licht van de verantwoorde combinatie van werk en gezinsleven moet maatschappelijk en arbeidsmarktbeleid voor de toekomst worden opgezet;
15. is van mening dat de invoering van de euro – een gemeenschappelijk monetair beleid – de schepping van concurrentiebestendige markten in de Unie een nieuwe impuls zal geven; is voorstander van het stimuleren van een Europees investeringsbeleid, dat beschikt over het vermogen bij te dragen tot duurzame economische ontwikkeling en niet-inflatoire groei en de noodzakelijke ontwikkelingen in de sector nieuwe technologieën en ontwikkeling van het menselijk potentieel te bevorderen;
16. is van mening dat overheids- en particuliere investeringen in kwalitatief hoogstaande infrastructuren belangrijk zijn om een concurrerende en dynamische kenniseconomie tot stand te brengen; dringt derhalve aan op indicatoren, ijkpunten en gedetailleerde informatie over gebruik, kwaliteit en de noodzakelijke ombuiging van overheidsuitgaven als bijdrage tot duurzame economische ontwikkeling en werkgelegenheid, die eveneens moeten worden geïmplementeerd in Europese aanbevelingen en nationale programma's;
17. steunt van harte het voorstel om de productiviteit te meten, met name op uurbasis, aangezien dit een sleutelindicator is voor de doelmatigheid waarmee hulpbronnen worden ingezet en een belangrijk element bij de bepaling van salarisniveaus;
18. stelt voor een nieuw criterium in de lijst van algemene economische indicatoren op te nemen op grond waarvan het overheidsbeleid ter bevordering van investeringen, met name in minder ontwikkelde regio's, kan worden geëvalueerd, en waarbij gebruik kan worden gemaakt van de in 1990 door de Verenigde Naties voorgestelde methodiek voor de uitwerking van menselijke ontwikkelingsindicatoren in het kader van het VN- Ontwikkelingsprogramma;
19. dringt nogmaals aan op uitbreiding van de coördinatie van onderzoekswerkzaamheden en -beleid, daar dit belangrijke bestanddelen zijn van de nieuwe economie uit een oogpunt van verbetering van het concurrentievermogen van bedrijven, werkgelegenheid en economische en maatschappelijke vooruitgang; er moeten concrete maatregelen worden genomen om een netwerk van Europese onderzoekscentra op te zetten en om verspreiding en uitwisseling van de bevindingen van het onderzoek te vergemakkelijken;
20. dringt niet alleen aan op verbetering van de manier waarop de dienstenmarkt functioneert, maar tevens op nieuwe kansen ter vergroting van de vernieuwingscapaciteit en ter

ontwikkeling van ondernemerschap en kansen op werk, met name voor vrouwen ter stimulering van de groei in de dienstensector, met inbegrip van de sociale economie en de tertiaire sector;

21. is van mening dat in het verslag van Cardiff en de Europese globale richtsnoeren voor het economisch beleid de nadruk moet worden gelegd op de ontwikkeling van de dienstensector in Europa; de lidstaten blijven weliswaar verantwoordelijk voor hoge kwaliteit en betaalbare nutsvoorzieningen in een omgeving van scherp concurrerende markten, maar moeten er tegelijkertijd naar streven op dit terrein van elkaar te leren door middel van wederzijdse toetsing en ijking;
22. dringt op basis van de toezeggingen die in Lissabon zijn gedaan aan op een ambitieuze strategie om het proces van schepping van werkgelegenheid te intensiveren en te verbeteren; gaat ervan uit dat stijging van het aantal werkenden, gekoppeld aan betere banen en een aanzienlijke terugdringing van de sociale uitsluiting zullen zorgen voor meer sociale en regionale cohesie; verwacht en steunt voorts daarop aansluitende maatregelen die de belastingdruk op arbeid verlichten en door middel van aangepaste maatregelen de werkloosheid onder met name vrouwen, jongeren en oudere werknemers terugdringen;
23. dringt aan op een strategie ter waarborging van gelijke kansen en kwaliteit op het werk; de consolidering van het wetgevingskader van de Gemeenschap moet voorrang krijgen teneinde flexibiliteit en veiligheid te combineren in nieuwe vormen van werk (telewerk, thuiswerk, deeltijdwerk, overeenkomsten voor bepaalde tijd en atypisch werk in het algemeen, met inbegrip van werk voor eigen rekening);
24. verlangt dat de werkgelegenheids/werkloosheidsindicatoren worden uitgesplitst naar leeftijd en geslacht; het werkgelegenheidscijfer zou bovendien moeten worden uitgedrukt in voltijdsequivalenten; de activiteitsgraad alsmede de werkgelegenheids- en werkloosheidsgraad zouden in aanmerking moeten worden genomen; er zouden ook indicatoren moeten worden opgenomen voor vormen van atypische arbeid (parttime, tijdelijk) en deze zouden per sector moeten worden ontwikkeld voor zelfstandigen;
25. verzoekt de Commissie indicatoren voor "de kwaliteit van de werkgelegenheid" op te nemen en te dien einde zo snel mogelijk een definitie hiervoor te ontwikkelen met behulp van verschillende criteria (waaronder met name vorm en duur van het arbeidscontract, arbeidsomstandigheden, gezondheid en veiligheid, beloning, gelijke behandeling van mannen en vrouwen, evenwicht flexibiliteit/zekerheid, sociale verhoudingen en structureel overwerk);
26. verlangt een specifieke indicator voor de werkloosheid onder jongeren; stelt voor hiervoor de indicator te gebruiken die is overeengekomen voor het proces van Luxemburg, d.w.z. de werkloosheid onder jongeren in verhouding tot het totale aantal jongeren alsmede de scholingsgraad en/of de specifieke beroepsopleiding van jongeren;
27. verzoekt de Commissie om aan de analyse van indicator nr. 6 van hoofdstuk IV *Sociale samenhang ("Jongeren die de school voortijdig verlaten en geen vervolgstudie of een andere opleiding volgen")* eveneens een indicator toe te voegen voor jongeren die een opleiding hebben gevolgd na de beëindiging van hun verplichte studie, teneinde het verband tussen de kwaliteit van de scholing en de mogelijkheden voor het vinden van een baan te onderzoeken;

28. verlangt dat de indicatoren voor armoede worden uitgesplitst naar leeftijd en geslacht voor alleenstaanden; met het oog op de bepaling van de armoedegraad na sociale overdrachten zouden de pensioenen niet buiten beschouwing mogen worden gelaten omdat deze gemiddeld meer dan 45% van de sociale overdrachten in de EU uitmaken; de indicator voor huishoudens zonder werk zou moeten worden gebaseerd op de leeftijdscategorie 18-60 in plaats van 25-55; in dit verband zou duidelijk moeten worden gemaakt dat werknemers die een invaliditeitsuitkering ontvangen of met ziekteverlof zijn niet "zonder werk" zitten;
29. dringt erop aan dat de ontwikkeling van betrouwbare indicatoren voor sociale uitsluiting wordt voortgezet, met name in het kader van het Comité voor de sociale zekerheid; vooruitlopend op een uitgewerkt statistisch model moeten er onderling vergelijkbare gegevens in de lidstaten worden verzameld met behulp waarvan de nationale plannen ter bestrijding van armoede en sociale uitsluiting beter kunnen worden geëvalueerd en op grond waarvan de lidstaten "indicatoren en follow-upmethoden [kunnen] bepalen waarmee kan worden geëvalueerd hoeveel vooruitgang er is geboekt";
30. stelt voor dat op het terrein van de sociale samenhang door het Comité voor de sociale zekerheid indicatoren worden ontwikkeld die de multidimensionaliteit van sociale uitsluiting/integratie weerspiegelen; stelt voor om in het kader van het aangekondigde communautaire actieprogramma ter bestrijding van sociale uitsluiting eveneens indicatoren te ontwikkelen voor niet-gebruikmaking van het recht op sociale uitkeringen (hoeveel potentieel rechthebbenden ontvangen geen sociale uitkering, zoals een werkloosheidsuitkering, een vergoeding voor ziektekosten, een pensioen of een huursubsidie) en voor de toereikendheid, zonodig inclusief het percentage, van diverse soorten vervangende uitkeringen (bijvoorbeeld voor pensioen, werkloosheid, ziekteverlof, ouderschapsverlof en loopbaanonderbreking);
31. dringt erop aan dat een gunstig klimaat wordt geschapen voor de ontwikkeling van het midden- en kleinbedrijf door bevordering van ijkingsprocedures, met name voor de keuze van het tijdstip en de kosten die samenhangen met het oprichten van bedrijven, eerlijke belastingmededinging en nieuwe richtsnoeren van de overheid inzake durfkapitaal en samenwerkingsverbanden tussen overheid en particulieren;
32. steunt de maatregelen ter ondersteuning van het denkbeeld van een proces van levenslang leren als instrument om de Europese economie te voorzien van het menselijk kapitaal dat in een kennismaatschappij noodzakelijk is, maar noemt als voorwaarde nadrukkelijk dat de toegang tot maatregelen voor levenslang leren alsook het opzetten van een informatienetwerk voor allen, tegen betaalbare prijzen moeten worden aangeboden zodat de burgers erin kunnen participeren; er moet een onderzoek worden ingesteld naar potentiële belemmeringen voor levenslang leren en deze moeten worden opgeheven;
33. verzoekt de Commissie om in een nieuw vijfde hoofdstuk over "vorming en scholing" alle hierop betrekking hebbende indicatoren bijeen te brengen en stelt voor, hieraan een nieuwe indicator "percentage ongeletterden en ongecijferden" toe te voegen;
34. wijst erop dat belemmeringen voor de mobiliteit van studenten, stagiairs, jonge vrijwilligers en onderzoekers dienen te worden opgeheven teneinde de rol van het onderwijs bij het ontstaan van een Europese, op kennis gebaseerde maatschappij te versterken. Er moeten maatregelen worden genomen om het zichtbare risico dat

"informatiearmoede" wordt gecreëerd, te voorkomen. De formulering van een doeltreffend beleid gericht op permanente educatie is van essentieel belang om te waarborgen dat arbeidsmarktflexibiliteit niet leidt tot het ontstaan van nieuwe vormen van onzekerheid en marginalisatie voor veel werknemers;

35. wijst erop dat een van de gevolgen van de ingrijpende wetenschappelijke en technologische veranderingen en de invloed van nieuwe beleidsvormen voor de "cultuur van elke dag" erin bestaat dat de burgers meer mogelijkheden geboden moeten worden om zich aan te passen en zich voldoende te ontwikkelen in een snel veranderende wereld. Culturele aangelegenheden dienen niet te worden behandeld als marginale of secundaire zaken, maar op een horizontale of op gelijke kansen gebaseerde basis, zodat culturele aangelegenheden direct gerelateerd kunnen worden aan, bijvoorbeeld, het sociaal-economisch beleid;
36. verzoekt de Raad en de Commissie vóór de volgende voorjaarsstop een brede raadpleging op gang te brengen die eventueel kan worden opgezet als een Forum op hoog niveau of in de vorm van werkgroepen naar gespecificeerde en beperkte onderwerpen, teneinde het standpunt te horen van alle Europese instellingen, de sociale partners en de vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld in alle lidstaten;
37. roept de sociale partners op een sleutelrol te vervullen bij de tenuitvoerlegging van deze strategie door op EU- en nationaal niveau onderhandelingen te openen over kwesties als arbeidsorganisatie, levenslang leren en nieuwe vormen van werkgelegenheid; is van mening dat de uitwisseling van informatie tussen de communautaire instellingen en de sociale partners over de voortdurende aanpassingen van de samenstelling en omvang van lonen en salarissen moet worden aangemoedigd en geïntensiveerd en dat de macro-economische dialoog moet worden verbeterd om een volwaardige bijdrage te kunnen leveren tot de positieve en dynamische interactie van het economisch, sociaal en werkgelegenheidsbeleid;
38. verzoekt de Commissie en de Raad met het Europees Parlement te onderhandelen over een interinstitutioneel akkoord om het Parlement volledig bij dit proces te betrekken en zo een grotere democratische legitimiteit te verlenen aan de ontplooiende initiatieven; verlangt volledig te worden betrokken bij de voorbereiding en follow-up van de procedure die leidt tot de voorjaarsstop, om zich ervan te kunnen verzekeren dat de strategie van Lissabon niet op een louter intergouvernementele basis wordt voortgezet;
39. is ervan overtuigd dat niet alleen de democratische steun van het Europees Parlement zal toenemen als het samen met de nationale parlementen in hun hoedanigheid van democratisch gelegitimeerde instellingen volledig bij het proces wordt betrokken, maar dat eveneens meer legitimiteit wordt verleend aan de initiatieven die in dit opzicht worden ontplooid; dringt er daarom op aan volledig te worden betrokken bij voorbereiding en follow-up van dit proces, dat geenszins uitsluitend op intergouvernementeel niveau kan worden afgehandeld;
40. is van oordeel dat het Europees Parlement nauwer zou moeten worden betrokken bij de ontwikkeling van indicatoren door zowel het Comité voor de sociale zekerheid als het Comité voor de werkgelegenheid;
41. wijst op de rol van het Comité voor de sociale zekerheid bij de definitie van indicatoren

op het terrein van de sociale samenhang en is verheugd dat het Comité voor de werkgelegenheid (overeenkomstig de op 27 november 2000 door de Raad vastgestelde Sociale Agenda) zal worden gevraagd om tegen het einde van 2001 een rapport in te dienen over de kwaliteit van de werkgelegenheid waarin indicatoren moeten worden vastgesteld op grond waarvan een follow-up kan worden gewaarborgd; is van mening dat deze indicatoren gebaseerd moeten zijn op een gedetailleerd statistisch kader waarvan economische en sociale statistieken deel uitmaken en dat uitgebreid kan worden met andere modules, met name om te kunnen nagaan wat de milieueffecten van het economisch beleid zijn, door een beperkt aantal milieu-indicatoren toe te voegen aan de voorgestelde lijst met structurele indicatoren; acht het van belang dat gebruik wordt gemaakt van de expertise van het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's en hecht grote waarde aan de bijdrage van de sociale partners;

42. is van mening dat de kandidaat-lidstaten naar behoren op de hoogte moeten worden gesteld van de op dit terrein ondernomen initiatieven en dat zij reeds vervolgmaatregelen moeten nemen in aansluiting op de "strategie van Lissabon", waarbij moet worden gedacht aan evaluatie van de economische en sociale situatie op basis van de structurele indicatoren en in het kader van het proces van aanpassing aan het "*acquis communautaire*";
43. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de parlementen van de lidstaten, de sociale partners en de kandidaat-lidstaten.

TOELICHTING

Achtergrondsituatie

Economisch gezien heeft de Europese Unie er het laatste decennium nog niet zo gunstig voorgestaan als nu. De economische groei heeft dit jaar een alleszins redelijk tempo van circa 3% bereikt, het aanbod van nieuwe banen heeft volgens de jongste cijfers van de Commissie aanzienlijk bijgedragen tot een vermindering van de werkloosheid, die thans rond 8,4% schommelt en nog verder zal teruglopen; en ondanks de recente plotse stijging van de aardolieprijzen blijft de inflatie onder controle.

De rooskleurige economische vooruitzichten mogen de aandacht van de Europese instellingen en de regeringen van de lidstaten echter niet afleiden van een aantal zwakke punten, die de huidige tendens zouden kunnen doen keren en kunnen verhinderen dat de Europese burgers ten volle van hun mogelijkheden gebruikmaken:

- in reële termen blijft de werkloosheid met ruim 15 miljoen werklozen nog steeds veel te hoog;
- de participatie van vrouwen, jongeren en werkloze ouderen in de arbeidsmarkt blijft onvoldoende;
- de toekomstige uitbreiding kan de risico's voor maatschappelijke uitsluiting doen toenemen en mogelijk de verschillen tussen de regio's in Europa nog verder doen vergroten, hetgeen ten koste zal gaan van de maatschappelijke en regionale cohesie, die voor Europa wenselijk en mogelijk is;
- de Europese financiële markten functioneren nog lang niet op een geïntegreerde, doelmatige en transparante manier, met alle gevolgen van dien voor zowel de kansen van het Europese bedrijfsleven als de consumentenbelangen;
- de dienstensector is nog steeds sterk onderontwikkeld, met name op het gebied van Internet en telecommunicatie, gezondheidszorg en sociale dienstverlening;
- er wordt minder werk gemaakt van overheids- en particuliere investeringen dan onder de huidige gunstige economische omstandigheden mogelijk zou zijn: nu de overheidsfinanciën overal zijn gesaneerd, moeten de overheidsuitgaven worden gehervalueerd en geheroriënteerd om een duurzame groei en ontwikkeling in de hand te kunnen werken; de kwaliteit en omvang van particuliere investeringen kan worden verbeterd en gestimuleerd door middel van een ambitieus opgezet initiatief op Europese schaal
- last but not least blijven er nog heel wat geschoolde vacatures op het gebied van de nieuwe technologieën openstaan, doordat het "menselijk kapitaal" nog steeds onvoldoende wordt gesteund en niet genoeg is toegerust voor de uitdagingen van de nieuwe economie en de noodzakelijke gecoördineerde researchactiviteiten.

Waar het nu vooral om gaat, is dat het economisch en sociaal beleid van de Europese Unie op korte en middellange termijn opnieuw richting moet worden gegeven: met het streven naar stabiliteit en een stabiele groei kan op zich uiteraard niet worden volstaan, aangezien deze gepaard moeten gaan met volledige werkgelegenheid, duurzame groei en een significante verbetering van de levensvoorwaarden op basis van gelijke kansen.

Een goed functionerende en dynamische kenniseconomie is de sleutel tot elke vorm van reële vooruitgang in economische en maatschappelijke termen. Ter gelegenheid van de buitengewone Europese Raad van Lissabon op 23/24 maart 2000, die kan worden beschouwd als een van de belangrijkste factoren voor de vormgeving van het Europees sociaal en maatschappelijk model in de toekomst, hebben de lidstaten besloten voor de komende tien jaar een strategie uit te stippelen ter bevordering van de economische ontwikkeling via een project dat voor heel Europa richtinggevend is. De kern van deze strategie wordt gevormd door het vaste voornemen ten volle gebruik te maken van alle beschikbare middelen om niet alleen een duurzame economische groei te waarborgen, maar ook de voorwaarden te scheppen voor volledige werkgelegenheid en een hechtere sociale samenhang. Dit bijzonder ambitieuze project dient te worden gebaseerd op een gecombineerde aanpak van het economisch, werkgelegenheids- en sociaal beleid, die moeten worden gezien als de drie zijden van een gelijkzijdige driehoek die tezamen een elkaar ondersteunende en uitgebalanceerde beleidsmix vormen.

De top van Lissabon bereikte overeenstemming over een nieuw strategisch doel voor de Unie *"ter bevordering van werkgelegenheid, economische hervorming en sociale samenhang als onderdeel van een kenniseconomie"*: het voornaamste streefdoel van de Unie voor het komende decennium zal erin bestaan *"de meest concurrerende en dynamische kenniseconomie van de wereld te worden die in staat is tot duurzame economische groei met meer en betere banen en een hechtere sociale samenhang"*.

De voorjaarsstop

Om dat te bereiken, is besloten tot een gecombineerde en gecoördineerde beleidsstrategie op diverse terreinen, met name macro-economisch beleid, economische en structuurhervormingen, fiscaal beleid, evenwichtige overheidsfinanciën, informatiemaatschappij, onderzoek en innovatie, onderwijs en opleiding teneinde te kunnen leven en werken in een kennisgerichte samenleving, een werkgelegenheidsbeleid dat in staat is meer en betere banen te creëren, aanpassing van sociale regelingen en de strijd tegen uitsluiting.

De bestaande algemene economische beleidsrichtsnoeren en het proces van Luxemburg, Cardiff en Keulen verschaffen daarvoor de noodzakelijke instrumenten, maar daarnaast moeten ook de andere Raadsformaties erbij worden betrokken. De Europese Raad moet richtsnoeren vaststellen voor de bijdrage van de betrokken Raadsformaties en van de Commissie; tevens dient de Europese Raad een coördinerende rol te vervullen en de samenhang van het geheel te waarborgen, en tenslotte moet hij er toezicht op houden dat de nieuwe strategische doelstelling geleidelijk wordt verwezenlijkt.

De Commissie heeft tot taak gekregen jaarlijks een overzichtsrapport op te stellen over de voortgang van de economische en sociale situatie op basis van een aantal basisindicatoren plus een reeks specifieke structurele indicatoren die zich uitstrekken tot vier verschillende

gebieden, namelijk werkgelegenheid, innovatie, economische hervorming en sociale samenhang. Telkenjare dient de Europese Raad in het voorjaar een speciale zitting te organiseren die zich speciaal moet richten op de economische en sociale situatie in de Unie en in haar lidstaten.

Teneinde deze gecombineerde aanpak van het economisch, werkgelegenheids- en sociaal beleid concreet gestalte te kunnen geven, is in Lissabon een nieuwe "open coördinatiemethode" overeengekomen, die bestaat uit:

- vaste richtsnoeren ter bereiking van specifieke doelstellingen, in combinatie met specifieke tijdschema's voor de korte, middellange en lange termijn;
- kwantitatieve en kwalitatieve criteria en indicatoren;
- doelstellingen en maatregelen die recht doen aan nationale en regionale verschillen;
- periodieke controles en een evaluatie van de gemaakte vorderingen.

Deze strategie kan alleen met succes worden geïmplementeerd onder volledige participatie van de lidstaten en hun respectieve regionale en plaatselijke instanties, de overheidssector en particuliere bedrijven, de sociale partners en de burgermaatschappij, met inbegrip van niet-gouvernementele organisaties, onder invulling van het noodzakelijke wetgevings- en bestuurskader en met volledige eerbiediging van het subsidiariteitsbeginsel.

Noodzakelijke elementen

Een selectie van doelgerichte en specifieke structurele indicatoren

Een doelgericht samenstel van structurele indicatoren vormt het meest adequate instrument om toezicht te houden op de sociale en economische vooruitgang. Belangrijk is echter vooral ook een combinatie van zowel kwantitatieve als kwalitatieve criteria om een adequate evaluatie van de tendensen op economisch en sociaal gebied te kunnen opmaken. De vijf basisindicatoren plus de zeventwintig specifieke indicatoren die door de Commissie zijn voorgesteld, vormen de noodzakelijke grondslag voor een doelgerichte, diepgaande beoordeling van de situatie in de Europese Unie en de lidstaten. Eventuele verdere beperkingen van dit aantal bergen, zoals ook in de conclusies van de Europese Raad van Nice lijkt te worden aangegeven, het risico in zich dat het accent gaat verschuiven en het daardoor bijzonder moeilijk zou worden een reëel beeld te krijgen van de vorderingen die worden gemaakt in de richting van het in Lissabon vastgestelde doel. Het is immers juist van doorslaggevend belang dat de gevolgde methodiek en de inhoudelijke analyse evenals de evaluatie en de opzet als zodanig in het kader van de te houden voorjaarstoppen uitsluitend worden gericht op de strategie van Lissabon in haar volle draagwijdte. Tevens zou de Commissie er zich in de komende jaren toe moeten brengen nieuwe aanvullende indicatoren voor te stellen die een aantal instrumenten zouden kunnen opleveren voor een meer kwalitatieve evaluatie met het oog op de gecoördineerde aanpak van het economisch en werkgelegenheidsbeleid op Europees en nationaal niveau waartoe is besloten. In dit verband zal ook nadere invulling moeten worden gegeven aan de ecologische aspecten van het overzichtsrapport, waarin te weinig aandacht wordt gegeven aan de milieuaspecten als een van de structurele basisindicatoren.

Een evenwichtige beleidsmix

In procedurele termen gesproken, werd in Lissabon veel aandacht besteed aan de noodzakelijke verbetering van de bestaande processen van Cardiff, Luxemburg en Keulen en werd de nadruk gelegd op de noodzaak van sturing en coördinatie op het gebied van economisch, werkgelegenheids- en sociaal beleid. Teneinde dit gezichtspunt in de praktijk te kunnen verwezenlijken, dient de Europese Raad zijn volle verantwoordelijkheid voor het voorjaarsproces op zich te nemen door te zorgen voor een samenhangender en evenwichtiger strategie voor wat betreft de inhoudelijke aspecten van de evaluatie en de doelgerichte opzet van de respectieve beleidsterreinen.

"De bevordering van werkgelegenheid, economische hervorming en sociale samenhang als onderdeel van een kenniseconomie" vergt als strategische doelstelling een verantwoorde sturing en adequate samenwerkingsmethoden. Naast de meer specifieke verantwoordelijkheden van de respectieve Raadsformaties dient de Europese Raad een leidende rol op zich te nemen en een aantal horizontale signalen te geven met betrekking tot de te vervullen taken en tot de sociale en economische mogelijkheden van Europa. De Europese burgers zullen zich aangetrokken voelen tot de perspectieven die worden geboden door een breed opgezette en concurrentiegerichte kennismaatschappij, wanneer de Europese Unie de voorwaarden en mogelijkheden schept die nodig zijn om iedereen in staat te stellen eraan deel te nemen. De op de diverse beleidsterreinen ondernomen inspanningen moeten derhalve resultaten opleveren in het kader van de uitgebalanceerde strategie die is overeengekomen op basis van een evenwichtige beleidsmix waarbinnen vorderingen op het ene terrein een stimulerend effect hebben op de andere terreinen.

Meer aandacht voor demografische tendensen

Van kapitaal belang is ook dat de nodige aandacht wordt besteed aan de demografische tendensen in onze landen: de lage geboortecijfers en de toenemende veroudering van de bevolking leggen nu al een zware druk op de organisatie en financiering van pensioenregelingen bij het bedrijfsleven en de overheid. Ook de uitgaven voor de gezondheidszorg zullen naar het zich laat aanzien verder blijven oplopen. Maar het is vooral de opbouw van de arbeidsmarkt die nadere aandacht behoeft: nu het percentage werknemers boven de vijftig steeds groter wordt, is het van essentieel belang dat er adequate opleidingsprogramma's worden aangeboden die specifiek zijn toegesneden op oudere werknemers en meer mogelijkheden bieden voor levenslange scholing voor alle generaties. Anders zal de Europese Unie als gevolg van tekorten op de markt voor geschoolde arbeidskrachten onvoldoende kunnen profiteren van de voordelen van de nieuwe economie. Ook de migratiestromen zullen, hoe onvoorspelbaar ze ook zijn, doorwerken in de demografische structuur en de arbeidsmarkten. Aldus zouden ook specifieke demografische indicatoren zoals het geboortecijfer over de totale fertiliteitsperiode, de indeling van de bevolking in leeftijdsgroepen en de nettomigratie als bijkomend instrument nuttige diensten kunnen bewijzen bij de vaststelling van de maatregelen die nodig zijn om volledige werkgelegenheid en gezonde overheidsfinanciën te kunnen waarborgen.

Tegen de achtergrond van deze ontwikkelingen kunnen de te treffen sociale en arbeidsmarktvoorzieningen ook bijdragen tot een beter evenwicht tussen arbeids- en gezinsleven, waardoor met name vrouwen ten volle gebruik zullen kunnen maken van hun kwalificaties. Beleidsmaatregelen die ruimte scheppen voor flexibiliteit en tegelijkertijd voor kwalitatief verantwoorde opleidingen, arbeidsomstandigheden en veiligheidsvoorwaarden zullen hoge prioriteit krijgen, zowel in traditionele als in nieuwe bedrijfstakken, maar met

name in de dienstensector.

Vaststelling van prioriteiten voor het economisch en structuurbeleid van de Europese Unie

Gezonde overheidsfinanciën en beperking van de overheidsschulden zullen een positieve uitwerking hebben op de fiscale stabiliteit en de economische groei. Het is evenwel van essentieel belang daarnaast ook extra stimulansen voor particuliere en overheidsinvesteringen in te bouwen, in de zin van een Europees investeringsbeleid op het gebied van infrastructuur, onderzoek en ontwikkeling, onderwijs en opleiding, informatie- en communicatietechnologieën, alsmede personeelsbeleid en milieubescherming. De kwaliteit van de overheidsuitgaven en de bijdrage die deze kunnen leveren tot de economische groei moeten worden geëvalueerd op basis van uitvoerige informatie omtrent de precieze aard daarvan.

Concurrentiebestendige bedrijven, een gunstig klimaat voor de ontwikkeling van kleine en middelgrote bedrijven, een billijk belastingstelsel, vermindering van de belastingdruk voor lage inkomens en de tenuitvoerlegging van een actieprogramma voor de financiële dienstensector moeten worden gezien als factoren die bevorderlijk zijn voor het scheppen van banen, voor de werkgelegenheid als zodanig en voor de economische en sociale vooruitgang.

Voorts moet het "sociale" wetgevingskader van de Unie nog worden aangevuld met adequate maatregelen om flexibiliteit op de arbeidsmarkten te koppelen aan werkzekerheid. Nieuwe vormen van arbeid, zoals telewerk, deeltijdwerk, vaste contracten, enz. dienen te worden erkend als onderdeel van de doelstelling meer en betere banen te creëren en als factoren die ertoe bijdragen hoge kwalificatienormen, een betere werkomgeving en sociale bescherming voor iedereen te waarborgen.

Begeleiding van het proces met democratische controles

Legitimiteit en democratische ondersteuning zijn essentiële voorwaarden voor het welslagen van deze strategie. Een en ander moet worden verwezenlijkt door het Europees Parlement, de parlementen van de lidstaten alsook de sociale partners en de burgermaatschappij daarbij ten volle te betrekken.

Vlak voor de Europese Raad van Feira heeft het Portugese voorzitterschap een forumbijeenkomst op hoog niveau georganiseerd om de standpunten te horen van de vertegenwoordigers van de Europese instellingen en de sociale partners. Deze positieve ervaring zou in dit stadium de vorm kunnen aannemen van werkgroepen die zich kunnen concentreren op concrete thema's en zich daarbij uitspreken over de tenuitvoerlegging van de verschillende aspecten van de strategie van Lissabon.

Bovendien mag dit proces in geen geval uitsluitend op intergouvernementele basis plaatsvinden: met de standpunten van het Europees Parlement moet in ieder geval rekening worden gehouden, en daarom moet het EP via een interinstitutioneel akkoord ten volle worden betrokken bij de uitvoering van deze strategie. Legislatieve raadpleging en adequate voorlichting van het Europees Parlement over alle activiteiten die met deze strategie in verband staan vanuit de diverse Raadsformaties zal niet alleen het legitieme karakter van dit proces versterken, maar ook de doelmatigheid en de democratische ondersteuning ervan.

23 januari 20001

ADVIES VAN DE COMMISSIE WERKGELEGENHEID EN SOCIALE ZAKEN

aan de Economische en Monetaire Commissie

over de in het voorjaar van 2001 te houden Europese Raad: het proces van Lissabon en de te volgen koers (verslag-Hans Udo Bullmann) (2000/2280(INI))

Rapporteur voor advies: Luigi Cocilovo

(*) versterkte Hughes-procedure

PROCEDUREVERLOOP

De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken benoemde op haar vergadering van 16 november 2000 Luigi Cocilovo tot rapporteur voor advies.

De commissie behandelde het ontwerpadvies op haar vergaderingen van 4/12 december 2000 en 8/23 januari 2001.

Op dezelfde vergadering hechtte zij met 33 stemmen voor en 0 tegen bij 3 onthoudingen haar goedkeuring aan de hierna volgende conclusies.

Bij de stemming waren aanwezig: de leden Michel Rocard, waarnemend voorzitter; Winfried Menrad en José Ribeiro e Castro, ondervoorzitters; Luigi Cocilovo, rapporteur voor advies; Sylviane H. Ainardi, Jan Andersson, Elspeth Attwooll (verving Luciano Emilio Caveri), Regina Bastos, Jean-Louis Bernié, Andre Brie, Philip Rodway Bushill-Matthews, Alejandro Cercas Alonso, Brian Crowley, Elisa Maria Damião, Den Dover (verving María Antonia Avilés Perea), Harald Ettl, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Hélène Flautre, Fiorella Ghilardotti, Marie-Hélène Gillig, Anne-Karin Glase, Ioannis Koukiadis, Jean Lambert, Elizabeth Lynne, Toine Manders (verving Daniel G.L.E.G. Ducarme), Thomas Mann, Mario Mantovani, Manuel Pérez Álvarez, Bartho Pronk, Tokia Saïfi, Helle Thorning-Schmidt, Ieke van den Burg, Anne E.M. Van Lancker, Barbara Weiler en Sabine Zissener (verving Rodi Kratsa-Tsagaropoulou).

BEKNOPTE MOTIVERING

Het Europees Parlement verwelkomt de op verzoek van de Europese Raad van Feira opgestelde mededeling van de Commissie van 27 september 2000 over de structurele indicatoren.

In artikel 2 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap wordt bepaald dat de Gemeenschap tot taak heeft de economische en sociale ontwikkeling en een hoog niveau van werkgelegenheid te bevorderen. Op de buitengewone Europese Raad van Lissabon in maart 2000 koos de Unie als strategisch doel "*de meest concurrerende en dynamische kenniseconomie van de wereld te worden*".

In deze context verzocht de Europese Raad van Feira de Commissie om voor eind september een verslag in te dienen "*over de voorgestelde aanpak voor indicatoren en benchmarks, zowel in afzonderlijke beleidssectoren als voor gebruik in het syntheseverslag aan de Europese Raad in het voorjaar, om te zorgen voor de nodige samenhang en standaardpresentatie*".

De ontwikkeling en de evaluatie van de nodige indicatoren dienen ter ondersteuning van het analyseproces met het oog op de verwezenlijking van de door de staatshoofden en regeringsleiders voorgestelde doelstellingen en het is dan ook van belang dat de gekozen indicatoren deze doelstellingen volledig weerspiegelen.

De rapporteur erkent dat de sociale samenhang een afzonderlijke beleidssector is en deelt het in punt 12 van de mededeling weergegeven standpunt van de Commissie inzake de structurele indicatoren voor wat betreft de belangrijke rol van werkgelegenheid bij de bevordering van sociale reïntegratie. Bepaalde structurele indicatoren voor de werkgelegenheid zouden dus behulpzaam kunnen zijn bij het evalueren van de vooruitgang bij het realiseren van sociale reïntegratie. De rapporteur is voorts van mening dat de regionale verschillen in werkgelegenheid en werkloosheid in aanmerking moeten worden genomen vanuit de optiek van de regionale samenhang.

Voorts wijst de rapporteur op het belang dat alle gekozen indicatoren dezelfde zijn als die welke zijn gebruikt in de processen van Luxemburg en Cardiff alsmede in de verschillende actieplannen. Bijgevolg moet in de lijst van indicatoren die zijn voorgesteld voor het syntheseverslag rekening worden gehouden met de belangrijkste prestatie-indicatoren en moeten deze in overeenstemming zijn met de bij deze verschillende maatregelen gestelde doelen voor het economisch beleid.

Een van de kerndoelen van de op de Top van Lissabon vastgestelde strategie is de uitbreiding van de werkgelegenheid in de Unie in het kader van een op kennis gebaseerde maatschappij met volledige werkgelegenheid in het verschiet. Overeenkomstig deze prioriteit voor werkgelegenheid is een streefcijfer vastgesteld, volgens welk de Europese Unie in 2010 een gemiddeld werkgelegenheidspercentage moet bereiken dat zo dicht mogelijk bij de 70% ligt en zou zij ten aanzien van de deelname van vrouwen aan het arbeidsproces een overeenkomstig streefcijfer voor de werkgelegenheid onder vrouwen moeten vaststellen (gemiddeld percentage van meer dan 60% in 2010). Het Parlement heeft reeds zijn steun uitgesproken voor deze doelstellingen in zijn verslag over de richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid.

Afgezien van het scheppen van economische voorwaarden die gunstig zijn voor een sterke groei en de duurzame schepping van werkgelegenheid, heeft het Europees Parlement in dezelfde resolutie ook aangedrongen op een "actief werkgelegenheidsbeleid". Dit beleid omvat vijf sleutelementen: verbetering van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt, aanpak van het probleem van ontoereikende beroepskwalificaties, nadruk op permanente scholing, zorgen voor gelijke kansen en uitbreiding van de werkgelegenheid in de dienstensector. De rapporteur verlangt dat deze hoofddoelstelling van het proces van Luxemburg beter wordt weerspiegeld in het geheel van toekomstige indicatoren.

Ondanks belangrijke vooruitgang blijft de werkgelegenheid onder jongeren een belangrijke doelstelling van de strategie voor Europese werkgelegenheid en dient deze eveneens bij te dragen tot de op de Top van Lissabon gestelde doelen. De werkgelegenheid onder jongeren zou ook moeten worden opgenomen in de huidige lijst van structurele indicatoren.

De rapporteur onderschrijft de verdeling van de sleutelindicatoren door de Commissie over vier in Lissabon gekozen actieterreinen: werkgelegenheid, innovatie en onderzoek, economische hervorming en sociale samenhang, maar stelt ten aanzien van de kenmerken van deze indicatoren daarentegen de volgende classificatie voor: (i) gemakkelijk te interpreteren en te begrijpen, (ii) relevant voor de in aanmerking genomen beleidsterreinen, (iii) de beschikbare gegevens dienen in hoofdzaak betrekking te hebben op de twee jaren voorafgaand aan de indiening van het verslag, (iv) moeten onderling samenhangen, (v) onderling vergelijkbaar zijn tussen de lidstaten en voor zover mogelijk met de Verenigde Staten en (vi) afkomstig zijn uit betrouwbare bronnen.

De rapporteur onderschrijft het standpunt dat de indicatoren moeten bijdragen tot een geïntegreerd beeld van de vorderingen die zijn gemaakt bij de verwezenlijking van de op de Top van Lissabon gestelde algemene doelen en dus niet als op zichzelf staand moeten worden beschouwd.

De rapporteur wijst erop dat de uit de structurele indicatoren voortvloeiende gegevens in kwalitatieve zin moeten worden geëvalueerd. In het jaarlijks syntheseverslag moet derhalve zo goed mogelijk gebruik worden gemaakt van de juiste kwantitatieve en kwalitatieve informatie met betrekking tot de werkgelegenheid. Voorts dient er een samenhang te worden aangebracht tussen het jaarlijks syntheseverslag en de mededeling over de richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid.

CONCLUSIES

De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken verzoekt de ten principale bevoegde Economische en Monetaire Commissie de volgende elementen in haar goed te keuren ontwerp-resolutie op te nemen:

1. is van oordeel dat de nieuwe open coördinatiemethode op basis van richtsnoeren, kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren, benchmarks en zowel op Unie- als op nationaal en regionaal niveau te treffen maatregelen, gecombineerd met een afdoende controle van de resultaten en de nodige wettelijke instrumenten, de juiste methode is om een grotere convergentie in de richting van de hoofddoelen van de EU te bewerkstelligen door middel van hoogwaardige kwaliteitsnormen en om de in

Lissabon overeengekomen strategie ten uitvoer te leggen;

2. erkent dat de structurele indicatoren en het jaarlijks syntheseverslag slechts instrumenten zijn ter ondersteuning van de permanente evaluatie van de vorderingen bij het in Lissabon ingeleide politieke proces van beleidsintegratie en dat het proces zelf vraagt om een geïntegreerde beleidsanalyse waarvoor een modulair-statistisch systeem moet worden ontwikkeld, omdat een lijst met afzonderlijke structurele indicatoren niet volstaat;
3. roept de sociale partners op een sleutelrol te vervullen bij de tenuitvoerlegging van deze strategie door op EU- en nationaal niveau onderhandelingen te openen over kwesties als arbeidsorganisatie, levenslang leren en nieuwe vormen van werkgelegenheid; is van mening dat de uitwisseling van informatie tussen de communautaire instellingen en de sociale partners over de voortdurende aanpassingen van de samenstelling en omvang van lonen en salarissen moet worden aangemoedigd en geïntensiveerd en dat de macro-economische dialoog moet worden verbeterd om een volwaardige bijdrage te kunnen leveren tot de positieve en dynamische interactie van het economisch, sociaal en werkgelegenheidsbeleid;
4. verzoekt de Commissie en de Raad met het Europees Parlement een interinstitutionele overeenkomst te sluiten waardoor het ten volle bij het proces wordt betrokken, zodat de opgezette initiatieven een grotere democratische legitimiteit krijgen; dringt er voorts op aan ten volle te worden betrokken bij de voorbereiding en follow-up van de procedure ter voorbereiding van de in het voorjaar te houden top, teneinde te garanderen dat de verdere uitwerking van de strategie van Lissabon niet op louter intergouvernementele basis plaatsvindt;
5. wijst op het belang van een constante actualisering van alle indicatoren en daarbij te streven naar de handhaving gedurende meerdere jaren van betrouwbare en stabiele indicatoren;
6. onderstreept dat de administratieve rapportage over voortgangsindicatoren moet worden aangevuld met onafhankelijke, op onderzoek gebaseerde, vergelijkende gegevens over de kwaliteit van de indicatoren;
7. wijst op de rol van het Comité voor de sociale zekerheid bij de definitie van indicatoren op het terrein van de sociale samenhang en is verheugd dat het Comité voor de werkgelegenheid (overeenkomstig de op 27 november 2000 door de Raad vastgestelde Sociale Agenda) zal worden gevraagd om tegen het einde van 2001 een rapport in te dienen over de kwaliteit van de werkgelegenheid waarin indicatoren moeten worden vastgesteld op grond waarvan een follow-up kan worden gewaarborgd; is van mening dat deze indicatoren gebaseerd moeten zijn op een gedetailleerd statistisch kader waarvan economische en sociale statistieken deel uitmaken en dat uitgebreid kan worden met andere modules, met name om te kunnen nagaan wat de milieueffecten van het economisch beleid zijn door een beperkt aantal milieu-indicatoren toe te voegen aan de voorgestelde lijst met structurele indicatoren; acht het van belang dat gebruik wordt gemaakt van de expertise van het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's en hecht grote waarde aan de bijdrage van de sociale partners;

8. is van oordeel dat het Parlement nauwer zou moeten worden betrokken bij de ontwikkeling van indicatoren door zowel het Comité voor de sociale zekerheid als het Comité voor de werkgelegenheid;
9. spreekt zijn krachtige steun uit voor het voorstel ter beoordeling van de productiviteit, met name op uurbasis; dit vormt namelijk een essentiële indicator voor de doelmatigheid waarmee de ingezette middelen zijn gebruikt en een zeer belangrijke factor bij de bepaling van salarisniveaus;
10. stelt voor een nieuw criterium in de lijst van algemene economische indicatoren op te nemen op grond waarvan het overheidsbeleid ter bevordering van investeringen, met name in minder ontwikkelde regio's, kan worden geëvalueerd, en waarbij gebruik kan worden gemaakt van de in 1990 door de Verenigde Naties voorgestelde methodiek voor de uitwerking van menselijke ontwikkelingsindicatoren in het kader van het VN- Ontwikkelingsprogramma; de rol van de overheidsinvesteringen bij de aanleg van een hoogwaardige infrastructuur met het oog op de ontwikkeling van "*de meest concurrerende en dynamische kenniseconomie van de wereld*" moet worden erkend; verzoekt de Commissie naar een definitie te zoeken voor deze indicator;
11. verlangt dat de werkgelegenheids/werkloosheidsindicatoren worden uitgesplitst naar leeftijd en geslacht; het werkgelegenheidscijfer zou bovendien moeten worden uitgedrukt in voltijdsequivalenten; de activiteitsgraad alsmede de werkgelegenheids- en werkloosheidsgraad zouden in aanmerking moeten worden genomen; er zouden ook indicatoren moeten worden opgenomen voor vormen van atypische arbeid (parttime, tijdelijk) en deze zouden per sector moeten worden ontwikkeld voor zelfstandigen;
12. verzoekt de Commissie indicatoren voor "de kwaliteit van de werkgelegenheid" op te nemen en te dien einde zo snel mogelijk een definitie hiervoor te ontwikkelen met behulp van verschillende criteria (waaronder met name vorm en duur van het arbeidscontract, arbeidsomstandigheden, gezondheid en veiligheid, beloning, gelijke behandeling van man en vrouw, evenwicht flexibiliteit/zekerheid, sociale verhoudingen en structureel overwerk);
13. verlangt een specifieke indicator voor de werkloosheid onder jongeren; stelt voor hiervoor de indicator te gebruiken die is overeengekomen voor het proces van Luxemburg, d.w.z. de werkloosheid onder jongeren in verhouding tot het totale aantal jongeren alsmede de scholingsgraad en/of de specifieke beroepsopleiding van jongeren;
14. verzoekt de Commissie om aan de analyse van indicator nr. 6 van hoofdstuk IV *Sociale samenhang ("Jongeren die de school voortijdig verlaten en geen vervolgstudie of een andere opleiding volgen")* eveneens een indicator toe te voegen voor jongeren die een opleiding hebben gevolgd na de beëindiging van hun verplichte studie, teneinde het verband tussen de kwaliteit van de scholing en de mogelijkheden voor het vinden van een baan te onderzoeken;
15. verzoekt de Commissie om in een nieuw vijfde hoofdstuk over "vorming en scholing"

alle hierop betrekking hebbende indicatoren bijeen te brengen en stelt voor hieraan een nieuwe indicator "percentage ongeletterden en ongecijferden" toe te voegen;

16. verlangt dat de indicatoren voor armoede worden uitgesplitst naar leeftijd en geslacht voor alleenstaanden; met het oog op de bepaling van de armoedegraad na sociale overdrachten zouden de pensioenen niet buiten beschouwing mogen worden gelaten omdat deze gemiddeld meer dan 45% van de sociale overdrachten in de EU uitmaken; de indicator voor huishoudens zonder werk zou moeten worden gebaseerd op de leeftijdscategorie 18-60 in plaats van 25-55; in dit verband zou duidelijk moeten worden gemaakt dat werknemers die een invaliditeitsuitkering ontvangen of met ziekteverlof zijn niet "zonder werk" zitten;
17. dringt erop aan dat de ontwikkeling van betrouwbare indicatoren voor sociale uitsluiting wordt voortgezet, met name in het kader van het Comité voor de sociale zekerheid; vooruitlopend op een uitgewerkt statistisch model moeten er onderling vergelijkbare gegevens in de lidstaten worden verzameld met behulp waarvan de nationale plannen ter bestrijding van armoede en sociale uitsluiting beter kunnen worden geëvalueerd en op grond waarvan de lidstaten "indicatoren en follow-upmethoden [kunnen] bepalen waarmee kan worden geëvalueerd hoeveel vooruitgang er is geboekt";
18. stelt voor dat op het terrein van de sociale samenhang door het Comité voor de sociale zekerheid indicatoren worden ontwikkeld die de multidimensionaliteit van sociale uitsluiting/integratie weerspiegelen; stelt voor om in het kader van het aangekondigde communautaire actieprogramma ter bestrijding van sociale uitsluiting tevens indicatoren te ontwikkelen voor niet-gebruikmaking van het recht op sociale uitkeringen (hoeveel potentieel rechthebbenden ontvangen geen sociale uitkering, zoals een werkloosheidsuitkering, een vergoeding voor ziektekosten, een pensioen of een huursubsidie) en voor de toereikendheid, zonodig inclusief het percentage, van diverse soorten vervangende uitkeringen (bijvoorbeeld voor pensioen, werkloosheid, ziekteverlof, ouderschapsverlof en loopbaanonderbreking).

**ADVIES VAN DE COMMISSIE CULTUUR, JEUGD, ONDERWIJS,
MEDIA EN SPORT**

aan de Economische en Monetaire Commissie

over de in het voorjaar van 2001 te houden Europese Raad: het proces van Lissabon en de te volgen koers

(2000/2280(INI))

Rapporteur voor advies: Myrsini Zorba

PROCEDUREVERLOOP

De Commissie cultuur, jeugd, onderwijs, media en sport benoemde op haar vergadering van 9 januari 2001 Myrsini Zorba tot rapporteur voor advies.

Zij behandelde het ontwerpadvies op haar vergadering van 15 januari 2001.

Op dezelfde vergadering hechtte zij met algemene stemmen haar goedkeuring aan de conclusies ervan.

Bij de stemming waren aanwezig: Vasco Graça Moura, waarnemend voorzitter; Ulpu Iivari, ondervoorzitter; Myrsini Zorba, rapporteur voor advies; Pedro Aparicio Sánchez, Lucio Manisco, Jens Dyhr Okking, Barbara O'Toole, Luckas Vander Taelen en Sabine Zissener.

CONCLUSIES

De Commissie cultuur, jeugd, onderwijs, media en sport verzoekt de ten principale bevoegde Economische en Monetaire Commissie de volgende elementen in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. pleit ervoor permanente educatie toegankelijk te maken en informatienetwerken beschikbaar te stellen voor iedereen, alsook een beleid van lage prijzen te voeren zodat alle burgers er gebruik van kunnen maken. Potentiële belemmeringen voor de invoering van permanente educatie moeten worden opgespoord en uit de weg geruimd;
2. wijst erop dat belemmeringen voor de mobiliteit van studenten, stagiairs, jonge vrijwilligers en onderzoekers dienen te worden opgeheven teneinde de rol van het onderwijs bij het ontstaan van een Europese, op kennis gebaseerde maatschappij te

versterken. Er moeten maatregelen worden genomen om het zichtbare risico dat "informatiearmoede" wordt gecreëerd, te voorkomen. De formulering van een doeltreffend beleid gericht op permanente educatie is van essentieel belang om te waarborgen dat arbeidsmarktflexibiliteit niet leidt tot het ontstaan van nieuwe vormen van onzekerheid en marginalisatie voor veel werknemers;

3. wijst erop dat een van de gevolgen van belangrijke wetenschappelijke en technologische veranderingen en de invloed van nieuwe beleidsvormen voor de "cultuur van elke dag" is dat de burgers meer mogelijkheden geboden moeten worden om zich aan te passen en voldoende te evolueren in een snel veranderende wereld. Culturele aangelegenheden dienen niet te worden behandeld als marginale of secundaire zaken, maar op een horizontale of op gelijke kansen gebaseerde basis zodat culturele aangelegenheden direct gerelateerd kunnen worden aan, bijvoorbeeld, het sociaal-economisch beleid;
4. pleit ervoor om activiteiten in het kader van het Europese Jaar van de talen 2001 te richten op de bevordering en vereenvoudiging van het leren van talen voor mensen van alle leeftijden met het doel om het ontstaan van een dynamische en flexibele, op kennis gebaseerde maatschappij te stimuleren.